

IES JOSEP MIQUEL GUÀRDIA

Conselleria d'Educació i Universitat

Av. Verge del Toro, 92 07730 – Alaior (Menorca)

CC 07007607 Telèfon 971.37.27.44 / Fax 971.37.27.58

e-mail: iesjosepmiquelguardia@educaib.eu

Pàgina web: <http://iesjosepmiquelguardia.org>

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Juny 2017

ÍNDEX

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL A L'ESO I FPB	3
PLA D'ACCIÓ TUTORIAL BATXILLERAT	20
PLA D'ACCIÓ TUTORIAL FORMACIÓ PROFESIONAL	26

**PLA
D'ACCIÓ
TUTORIAL
A
L'ESO I FPB**

ÍNDEX

1. Introducció
2. Objectius
3. Continguts
4. Organització
5. Avaluació
6. Àmbits d'actuació
 - 6.1. Alumnat
 - 6.2. Professorat
 - 6.3. Famílies
7. Propostes d'activitats
8. Annexes

1. INTRODUCCIÓ

Entenem l'educació com un ensenyament per a la vida, ensenyament que s'inicia amb les seves famílies d'origen, i que serà als centres educatius on es donarà continuïtat i complementarà aquest procés.

Educar no serà solament instruir, sinó també acollir, guiar, acompanyar i orientar l'alumnat. Implica per tant formar-los com a persones que es puguin desenvolupar en la societat actual i puguin triar el seu propi projecte de vida.

El pla d'acció tutorial és el marc en què s'especifiquen els criteris per a l'organització de l'acció tutorial a l'institut i les seves línies prioritàries de funcionament. Els seus àmbits d'actuació seran:

- **Alumnat:**
 - Actuacions que, d'acord a la planificació realitzada pel departament d'orientació i caporalia, guiaran el programa d'activitats que s'ha de realitzar a l'horari setmanal de tutoria.
 - Actuacions dirigides a fer el seguiment del procés ensenyament-aprenentatge.
 - Actuacions per atendre individualment l'alumnat, sobretot aquell que més ho necessiti.
- **Professorat:**
 - Actuacions que assegurin la coherència educativa en el desenvolupament de les programacions i la pràctica docent de l'aula per part del professorat del grup.
 - Actuacions que permetin afavorir les relacions interpersonals entre els diferents membres de la comunitat educativa i el seu benestar en el centre.
- **Famílies:**
 - Actuacions que permetin establir una aliança amb les famílies, tant amb la finalitat de compartir informacions sobre els aspectes que puguin resultar rellevants per millorar el procés d'aprenentatge de l'alumnat, com per orientar-lo i promoure la cooperació en la tasca educativa del professorat.

Per tant, l'acció tutorial no és una tasca que es desenvolupi de manera aïllada, sinó que hem d'entendre-la com una actuació educativa en xarxa, que cal realitzar-la de manera compartida i coordinada, de manera que impliqui els tutors i tutores, a tot l'equip de professorat, al centre educatiu en general, sense perdre de vista les famílies i el context social en què s'està desenvolupant.

La tutoria forma part de la funció docent i del currículum. Qualsevol docent del centre s'ha d'implicar en l'acció tutorial. Si volem una acció educativa integral, personalitzada i de qualitat, cal establir-la com una tasca a fer entre tots. Per tant, serà responsabilitat de tot l'equip docent. La coordinació i el treball d'equip del professorat és fonamental per al bon funcionament del grup classe i de l'alumnat individualment.

L'acció tutorial es desenvolupa per part de tot el professorat, però s'intensifica, especialitza i personalitza en la figura del professor/a-tutor/a i exigeix una programació

específica tant a nivell de centre com de grup. Els tutors i tutores esdevenen els principals orientadors de l'aprenentatge, dinamitzadors de la vida socio-afectiva del grup-classe i orientadors personals, escolars i professionals dels estudiants.. Donada la importància del PAT i la necessitat que tenen els tutors i tutores i el professorat de suport humà i tècnic per portar a terme la seva tasca, el departament d'orientació i l'equip directiu ho tindrà com a àmbit d'actuació prioritari, i facilitarà als tutors i tutores suggeriments, propostes d'actuació i materials que facilitin la seva tasca.

2. OBJECTIUS

OBJECTIUS GENERALS DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

1. Facilitar la integració i adaptació de l'alumnat al grup-classe i al centre, fomentar el desenvolupament d'actituds participatives, informar-los dels seus drets i deures i millorar les relacions del grup-classe. **Aprendre a conviure i adaptar-s'hi.**
2. Afavorir el desenvolupament integral de l'alumne i l'educació emocional i en valors. **Aprendre a ser i aprendre a viure.**
3. Fomentar estratègies d'aprenentatge, hàbits i tècniques d'estudi per a capacitar l'alumnat al seu aprenentatge: **Aprendre a aprendre.**
4. Prevenció, detecció i seguiment de l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge i amb necessitats educatives especials.
5. Seguiment i recolzament al procés d'ensenyament i aprenentatge del grup-classe i de cada alumne: Atenció a la diversitat i propostes de suports (ACIS).
6. Afavorir l'autocontrol i la presa de decisions de forma que l'alumnat pugui intervenir de manera crítica i positiva en l'entorn. **Aprendre a decidir.**
7. Orientar l'alumnat en els aspectes escolars, acadèmics i professionals, d'acord amb les seves aptituds, necessitats i interessos. **Aprendre a orientar-se.**
8. Fomentar les relacions interpersonals entre els diferents membres de la comunitat escolar.
9. Promoure la participació i col·laboració de les famílies en el procés educatiu dels seus fills i filles amb el centre.

OBJECTIUS CONCRETS D'ACCIÓ TUTORIAL A DESENVOLUPAR PELS TUTORS I TUTORES

En relació a l'alumnat

- Fer el seguiment personalitzat del procés d'ensenyament aprenentatge de l'alumnat.
- Facilitar una integració plena tant en el centre com en el grup classe, tot desenvolupant un sentiment de pertinença, confiança i respecte.

- Dinamitzar el grup classe tot afavorint un clima de respecte mutu, comunicació i cooperació que possibiliti l'adquisició d'actituds de respecte i tolerància.
- Potenciar el desenvolupament harmònic i integral de l'alumnat tant a nivell físic, psíquic, com emocional i en valors que el permeti comportar-se socialment amb maduresa i autonomia.
- Afavorir l'adquisició i el domini de les tècniques d'estudi que facilitin el seu procés d'aprenentatge i la participació en el seu procés d'autoavaluació.
- Participar en la detecció de problemes de l'alumnat, el seu diagnòstic i l'aplicació de mesures a adoptar.
- Conèixer les aptituds, motivacions i interessos de l'alumnat a fi d'informar-los i orientar-los més eficaçment en el seu procés d'aprenentatge i en els moments de prendre decisions davant les diferents opcions educatives i professionals.

En relació a les famílies

- Informar les famílies del funcionament del centre i del grup (aspectes pedagògics, metodològics, organitzatius, etc.).
- Establir una bona aliança amb les famílies.
- Fer de pont entre el centre i les famílies mantenint una relació fluïda, de respecte mutu i de col·laboració conjunta.
- Col·laborar amb les famílies (assessorar-les i orientar-les) en tots els aspectes que afecten l'educació dels seus fills, ocupant el lloc que el correspon.
- Informar-les de l'evolució del procés d'aprenentatge i integració al centre dels seus fills i filles a partir de la informació que li transmetin la resta de professorat de l'equip docent.

En relació als equips docents

- Detectar les dificultats que puguin presentar l'alumnat, mirant més enllà dels símptomes que es manifesten i buscant solucions concretes d'actuació conjunta des de les nostres possibilitats.
- Analitzar les dificultats que puguin presentar l'alumnat, analitzar les causes, proposar mesures concretes d'actuació i fer-ne un seguiment regular, conjuntament amb el Departament d'Orientació.
- Coordinar les sessions d'avaluació del seu grup classe, que s'hauran d'ajustar als principis d'avaluació contínua i formativa i recollir-la informació significativa que tinguin els altres docents respecte a l'alumnat del seu grup.
- Transmetre a la resta de l'equip docent qualsevol informació sobre característiques personals, motivacions, relacions familiars del seu alumnat que consideri que s'han de tenir en compte quan es valori el progrés de l'alumnat,

mantenint una total confidencialitat sobre aquestes informacions. El Departament d'orientació i l'equip directiu col·laborarà en aquesta tasca.

3. CONTINGUTS

Els continguts estan agrupats en quatre grans blocs inspirats en el quatre pilars de l'informe Delors ("La educación encierra un tesoro" UNESCO 1996): aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a conviure, i aprendre a ser.

Per a l'elaboració dels continguts del PAT, s'han tingut en compte els següents criteris:

1- Els continguts temàtics es treballen de manera cíclica en diferents nivells o cursos de l'etapa, adaptant-los a les peculiaritats de l'edat i les necessitats característiques de cada nivell.

2- Els continguts giren entorn de quatre blocs dins dels quals estan programades les diferents activitats:

- **L'orientació personal (Aprendre a Viure).** Actuacions dirigides a afavorir la formació integral de l'alumnat, facilitant-li l'autoconeixement en l'àmbit de les aptituds, personalitat i interessos, i col·laborant en la maduresa personal i el desenvolupament de criteris propis.
- **L'orientació escolar i acadèmica (Aprendre a Aprendre).** Actuacions dirigides a afavorir l'aprenentatge de l'alumnat, possibilitant la coordinació i integració dels diferents aspectes que incideixen en el seu procés d'aprenentatge tot detectant les necessitats educatives especials.
- **L'orientació vocacional i professional (Aprendre a Orientar-se i a Decidir).** Actuacions dirigides a acompanyar l'alumnat a fer una elecció equilibrada del currículum per a estudis futurs i orientar-lo per ser una persona activa, crítica i conscient en deixar l'institut. Es tractaria de posar atenció en tot allò que afecta l'elecció de la professió, la recerca i obtenció de treball, el temps lliure i la formació permanent.
- **El coneixement i la dinamització del grup-classe (Aprendre a adaptar-se i a conviure).** Afavorir les relacions comunicatives i d'intercanvi entre l'alumnat del mateix grup i el seu professorat, i entre les persones dels diferents grups que integren l'institut. La implicació de l'alumnat com a col·lectiu en la vida del centre i la canalització de les seves aspiracions com a grup també són objectius de l'acció tutorial.

3.- En la temporalització dels continguts s'ha procurat adaptar-los a les necessitats i interessos de l'alumnat.

4.- El Departament d'Orientació programarà un nombre suficient d'activitats per a cada contingut per tal que cada tutor/a pugui personalitzar-ho i adaptar-ho a les necessitats canviants de l'aula. De tal manera que l'aprofundiment d'un tema dependrà de les circumstàncies concretes del grup.

5.- El PAT és un document flexible i canviant, és a dir modificable en funció de la pràctica, les necessitats i l'avaluació dels docents i l'alumnat. Per tant, aquest document

s'avaluarà al final de cada curs escolar.

4. ORGANITZACIÓ

- Cada grup comptarà amb una hora setmanal de tutoria, excepte a primer i segon, que en tindrà dues.

- A primer i segon es contemplarà la cootutoria, (sempre que l'organització del centre ho permeti), així el tutor podrà disposar d'una hora quinzenal de les seves tutories per fer un seguiment individual o en petit grup dels seus alumnes. La sessió amb la resta del grup la realitzarà de forma consensuada i planificada un membre de l'equip de suport. Aquest apartat estaria dins el marc del **projecte escolta'm** elaborat per l'ICE (Institut de ciències de l'educació de Catalunya) on es marquen els següents objectius:

- Aprofitar els treballs teòrics i de metodologia fets en l'àmbit de les perspectives participatives, per desenvolupar un canvi de mirada respecte a les tasques tutorial i millorar les accions que s'hi duen a terme.
- Implementar en els centres educatius una acció tutorial amb un format més íntim i acollidor, que ajudi a crear vincles afectius positius i resilients entre tutor i alumne.
- Planificar temps i espais de conversa en petit grup per dur a terme la tutoria personalitzada.
- Oferir un treball reflexiu en profunditat sobre la pràctica tutorial, amb els tutors des de la mateixa comunitat educativa.

- Cada tutor i tutora disposarà d'una hora sense alumnat per tal de fer el seguiment tutorial del grup, les entrevistes amb les famílies i complimentar totes les tasques administratives oportunes.

- Es faran com a mínim dues reunions de tutors mensuals, on es farà el seguiment de les activitats proposades. (Aquestes reunions estaran formades pels tutors del nivell, un membre de l'equip directiu i l'orientador). En el cas de 1r i 2n, si l'organització del centre permet la posada en marxa del projecte escolta'm, també assistirem a la reunió els mestres de suport que fan de cotutors.

- A final de curs es farà una reunió d'avaluació del programa de tutoria en la qual es faran les propostes de millora pel curs següent.

5. AVALUACIÓ

El present Pla d'Acció Tutorial està concebut com un instrument dinàmic al servei dels equips docents en general i dels tutors en particular. Aquest dinamisme obliga que el document es trobi en un constant procés de revisió i avaluació.

Per tal de facilitar les tasques de tutoria, l'avaluació del present document es realitzarà atenent la seva estructura:

1- . Marc teòric del PAT (Definició de l'acció tutorial i objectius)

Els diferents departaments didàctics, conjuntament amb el tutors i la comissió de coordinació **pedagògica** valoraran els continguts d'aquest marc.

2- **Programació d'activitats**

Els **equips de tutors** dels diferents nivells juntament amb el departament **d'orientació i l'equip directiu**, valoraran anualment el funcionament, la utilitat i la coherència en relació al PAT i al PEC de les activitats realitzades per tal de mantenir-les, modificar-les o renovar-les en funció dels interessos i necessitats de l'alumnat.

3- Materials emprats

Aquests seran valorats pels tutors i tutores a final de cada trimestre, en les reunions de tutoria, on es faran les aportacions que es considerin oportunes per millorar-les, si cal. A fi de poder tenir en compte totes aquestes aportacions i introduir-les com a mesures de millora per al curs següent, serà el departament d'orientació l'encarregat d'incloure-les en la memòria del DO i tenir-les en compte de cara a la planificació d'activitats, programació d'actuacions i utilització de materials per al curs següent.

6. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

6.1 Àmbit d'actuació ALUMNAT

La formació d'adolescents des de l'enfocament sistèmic

Entenent la persona com un sistema de sistemes que estan totalment interconnectats els uns amb els altres, així som una part psíquica, una part física, una d'emocional i una d'espiritual. No hi ha una part més important que l'altra, totes en formen part en la teoria de sistemes, l'exclusió d'una d'elles repercuteix en la resta. Les persones som un tot i funcionem com un tot, no se'ns pot dividir en parcel·les, d'aquí la necessitat d'una educació dirigida al desenvolupament integral de la persona.

En la cultura occidental l'emoció ha estat desvaloritzada en favor de la raó, com si aquesta pogués existir independentment de l'altra o en contraposició de l'altra, i ens han ensenyat i hem ensenyat als nostres infants a controlar les emocions i a comportar-se de manera racional. La nostra cultura oposa raó a emoció com si es tractés de dimensions contraposades de l'espai psíquic. Sembla com si l'emocional negués el racional, i com si aquest darrer fos la característica principal de la persona. Si formem persones amb ments ben ordenades i ben moblades, però oblidem els altres aspectes aconseguirem vides desequilibrades en les quals no es respectarà el cos, no s'escoltaran les emocions i s'evitarà tot el que tingui a veure amb els valors i l'espiritualitat.

Una educació centrada en la persona ha d'incloure totes aquestes vessants, donant-les a cada una l'espai i el temps que necessiten, donat que el nostre objectiu és formar persones íntegres que es puguin desenvolupar en la vida amb plenitud i dignitat.

Els eixos vertebradors de l'educació com a persones són l'educació emocional, l'educació per a la salut i el benestar, l'educació per a la convivència en les competències socials i l'educació en valors.

L'EDUCACIÓ EMOCIONAL

Les emocions són impulsos que ens porten a actuar, programes de reacció automàtica amb els quals ens ha dotat l'evolució, i que posteriorment, són modelades per les nostres experiències i per les interaccions que establim amb el sistema familiar i cultural en el qual ens ha tocat viure.

Per què l'educació emocional?

Per formar persones que puguin tenir una vida satisfactòria, que sàpiguen cuidar de la seva salut per mantenir-la, que se sàpiguen encaminar cap a la consecució del benestar i l'ampliació de les seves possibilitats i que se sàpiguen comportar amb dignitat amb els altres i amb el seu entorn.

Competències a desenvolupar en l'educació emocional

- **Coneixement i acceptació de les pròpies emocions.** Reconèixer les pròpies emocions en el mateix moment que apareixen constitueix el primer pas de la intel·ligència emocional. Les persones que tenen una millor percepció de les seves emocions condueixen millor les seves vides, ja que les tenen en compte a l'hora de prendre decisions. El segon pas serà acceptar-les sense por

-**La capacitat de regular les emocions i adequar-les a la situació que s'està esdevenint.** El desenvolupament de capacitats per regular les emocions facilita a la persona estratègies per a fer front als contratemps que la vida li oferirà.

- **La capacitat de motivar-se un mateix,** de retardar la gratificació i calmar la impulsivitat per tal d'aconseguir un objectiu és bàsica per arribar a aconseguir el que ens proposem.

- **El coneixement de les emocions de l'altre.** L'empatia, la capacitat de sintonitzar amb les emocions dels altres ajuda a tenir relacions més satisfactòries i enriquidores.

- **El control de les relacions.** Saber-se relacionar adequadament amb les emocions dels altres és la base de la vinculació personal.

L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT

La vida com a valor màxim és el que volem transmetre als nostres adolescents. La vida que els ha arribat a través dels seus pares i mares, avis i àvies, a través de moltes generacions i que un dia ells també tindran l'opció de poder traspassar. Per tal la vida es converteix en un gran tresor que cal honrar i preservar. Tenint cura del nostre cos podem lloar-la i respectar-la.

Ara bé no som únicament un conjunt d'òrgans funcionant de manera interrelacionada sinó que som éssers integrals, amb emocions, amb pensaments, amb inquietuds espirituals que també cal tenir en compte. De l'equilibri harmònic de totes en dependrà la nostra capacitat per gaudir de la vida i de compartir-la amb els altres.

Per tant, entenem per salut un estat d'equilibri entre la part física, emocional, psíquica i espiritual que ens porta a viure d'una manera plena i satisfactòria. Educar els joves per saber mantenir aquest equilibri serà un dels objectius de l'educació per a la salut. Un altre factor a tenir en compte és el context. Als IES ens trobem una determinada població, amb unes determinades maneres de fer i de comportar-se, són els nostres adolescents. Per ajudar-los a transitar per aquesta etapa és imprescindible mirar-los de prop, conèixer les seves necessitats, les seves pors, demandes i solament a partir de conèixer-les podem donar-los una resposta adequada.

Els nostres adolescents viuen en una època en la qual la informació està a l'abast de qualsevol, només cal pitjar una tecla per obtenir tota la que vulguin, la que necessiten i també la que no. No és aquesta informació el que cal proporcionar a l'escola sinó les eines per poder-la filtrar, per poder-la digerir i per poder-la assimilar en base a uns valors, d'uns referents clars.

L'EDUCACIÓ PER A LA CONVIVÈNCIA

Un dels objectius de la formació de persones és el coneixement propi que l'ha de portar al coneixement de l'altre, amb qui conviu i el que dóna sentit a l'existència.

Els vincles i el treball dels vincles és l'aspecte fonamental de l'educació des de la perspectiva de la pedagogia sistèmica.

Els éssers humans som socials per naturalesa, és una de les nostres característiques

fonamentals, i això vol dir que estem en contínua interrelació amb els altres éssers que ens envolten, els altres són la nostra oportunitat d'aprenentatge i de creixement.

Un dels objectius de la formació com a persones és que a partir del coneixement d'un mateix, arribar al coneixement de l'altre, a poder-se saber posar en el lloc de l'altre.

Saber compartir amb el que sentim, el que pensem, el que som per a construir ponts comuns que ens portin a construir projectes comuns que ajudin a realitzar-nos com a persones i com a col·lectiu.

El propi coneixement de les nostres emocions, del nostre estil afectiu, de les nostres capacitats, de les nostres habilitats ens porta a les relacions, a com establir els vincles amb els altres i amb el nostre entorn.

Per poder construir relacions satisfactòries i equilibrades necessitem construir el sentiment d'empatia, que ens portarà a saber sintonitzar amb l'altre, a saber posar-nos en el lloc de l'altre i solament des d'aquí, a poder conviure amb l'altre d'una manera satisfactòria.

L'empatia, doncs, és la base de la convivència amb l'altre.

Un dels objectius central d'aquest PAT és que l'alumnat desenvolupi aquesta capacitat d'empatia i de comunicació amb l'altre que l'ajudarà a millorar la convivència.

L'EDUCACIÓ EN VALORS

Els valors són allò que val la pena viure independentment que ho visquem o no.

Des d'aquesta perspectiva l'educació en valors estarà centrada en aquests tres grans apartats:

- **L'apreciació per la pròpia vida.** Aquest valor parla de l'agraïment per allò que hem rebut dels nostres pares, dels nostres avantpassats, de la nostra cultura, de la nostra civilització. Ens parla del valor de la pertinença, del dret de tota persona a formar part del seu sistema i del valor de la dignitat com a persones. També està relacionat amb el respecte per la nostra integritat física, psíquica, emocional, espiritual i amb l'equilibri entre totes aquestes parts, i això té a veure amb tenir cura de la nostra salut, del nostre creixement integral com a persones. També ens parla de l'ordre i de la nostra funció, del nostre compromís amb la vida i amb allò que hem vingut a fer aquí. Parlar de la vida i de l'estimació per la vida també està molt relacionat amb la mort perquè vida i mort són dos processos que es complementen, i si per un necessitem preparar-nos, no és menys necessari preparar-se per l'altre.

- **L'apreciació per la vida dels altres.** respecte pels altres com a iguals, com a persones que tenen el mateix dret que jo a tenir una vida digna, a l'equilibri recíproc entre el donar i el rebre, a l'empatia, la convivència i la col·laboració, la solidaritat, l'acceptació de l'altre tal qual és amb les seves diferències, el valor de la diferència com a complement i font d'enriquiment, el valor a la pertinença i el de la inclusió, també el respecte per l'ordre, per les jerarquies i per les normes de convivència com a reguladores d'aquest intercanvi entre els uns i els altres i que regulen i ens faciliten la vida en comú.

- **L'apreciació per la vida de tot el que ens envolta.** Aquest valor està relacionat amb el respecte per a tots els éssers vius, amb el seu dret a pertànyer al nostre planeta del qual formen part igual que nosaltres; al respecte per l'equilibri que mantenim amb el nostre medi, font de vida per a tots, i del qual depèn la nostra existència, al respecte per l'ordre harmònic entre tots els habitants terrestres

sense caure en la fantasia que nosaltres som els més importants i tots els altres han de girar per satisfer les nostres necessitats i desitjos.

Propostes d'actuació.

EL PLA D'ACOLLIMENT

➤ Alumnat de 1r.

- Jornades d'intercanvis d'experiències al mes de maig d'alumnes de 1r d'ESO als alumnes de 6è de Primària que s'incorporaran el proper curs. Rebuda per part de la direcció i visita al centre. Anteriorment els alumnes de 1r d'ESO faran una visita als seus centres d'origen on faran una presentació i resoldran dubtes dels nous alumnes.

- Acte de benvinguda per part de la direcció i de l'equip docent el primer dia d'inici de curs.

- Jocs i Activitats de coneixement de grup. Presentació del curs: horaris , agendes, normativa... (primer dia complert).

- Entrevistes individuals per part de la tutora o el tutor del grup (al llarg de les primeres setmanes de manera intensiva).

- Possibilitar la cootutoria entre alumnes. Els alumnes de 4t d'ESO podrien fer d'acompanyants dels alumnes de 1r al llarg dels primers mesos de curs.

➤ Alumnat de 2n, 3r i 4t.

- Acte de benvinguda per part de la direcció i de l'equip docent corresponent a la seva arribada al centre.

- Primeres hores de classe (tantes com ho permeti l'organització) amb la persona tutora. Presentacions personals, activitats de coneixement de grup i informacions sobre l'inici de curs: horaris, agendes, repàs a la normativa...

- Entrevistes individuals amb el tutor o la tutora. Aquestes entrevistes es faran al llarg de les primeres setmanes.

➤ Alumnat que s'hi incorpora al llarg del curs.

(Recollides al protocol d'actuació d'arribada de nous alumnes, recollit als annexes d'aquest document)

LA CONVIVÈNCIA

- L'ordre a la classe: És important anar canviant l'ordre per assegurar al llarg del curs, si al començament es deixa a lliure elecció, més endavant serà convenient anar-lo canviant perquè que es vagin coneixent, per tal d'anar veient qui treballa millor amb qui, quins grups o parelles s'equilibren millor.

Per afavorir el treball cooperatiu la disposició recomanable serà en grups de 4/5 alumnes tot i així aquest ordre es pot anar canviant en funció de la metodologia i dels objectius que vulguem aconseguir.

Alguns exemples d'ordenació podrien ser, a més a més de l'ordre alfabètic, per data de naixement de petits a grans, per nombre de germans, per afinitats...

- Acords de convivència a l'aula, és important que els alumnes formin part de l'elaboració d'un marc de convivència dins l'aula.

- Celebració de festes com ara el Nadal, Sant Antoni, dia del llibre i la festa de finals de curs.

- Activitats lúdiques orientades a la cohesió de grup com ara la sortida tutorial a principis d'octubre, les acampades o el viatge de final d'etapa a 4t.

- Vetllar pel bon clima a l'aula i per les qüestions més personals de l'alumnat com ara: felicitar aniversaris, interessar-se per la salut d'algun membre familiar malalt, acompanyar en un dol o una situació difícil...(no cal buscar un espai concret per fer això, es pot fer mentre es passa llista, al començar la classe...). Interessar-se per la salut d'algun company o companya que estigui malalt: trucar telefònicament (tutor), assignar un alumne que li vagi passant els apunts i el mantingui al dia, potenciar que com a grup s'organitzin i en mantinguin contacte, celebrar la tornada...
 - Documentar la vida del grup des de la seva arribada al centre. Fotografies de les sortides, de treballs, d'exposicions, de representacions, d'alguna festa, del professorat que ha impartit en el grup...
 - Personalitzar les aules, en la mesura del possible, penjar murals, treballs, exposicions, etc. En la mesura que se sentin seva l'aula en tindran més o menys cura. Quan més agradable sigui l'espai on treballaran, millor ho faran.
 - Participació en diades especials que incloguin a tot el centre, com ara: diada per la pau, el medi ambient, la no violència, el dia de la dona treballadora, el dia del llibre....
- D'aquestes activitats poden sortir exposicions o actes en què es pot convidar a participar a tothom. Les exposicions renovables poden donar vida als passadissos i són una bona carta de presentació a l'arribada a un centre.
- Potenciar la col·laboració dels més grans en activitats per als més petits: el tutelatge d'alumnat de 1r, preparació de tallers per les festes de finals de trimestre, etc.
 - Potenciar en el centre la cultura de la mediació. Vetllar pel funcionament de l'equip de mediadors i mediadores tot estimulant des de les tutories i des de la comissió de mediació a fer-ne'n ús.

ELS ACOMIADAMENTS

- Tenir cura dels acomiadaments a final de curs de companys i companyes, i també de professorat, és una bona manera de tancament. A les activitats de tutoria se'ls ha donat un lloc especial per treballar-ho.
- És especialment important l'acomiadament de 4t. Cap alumne hauria de marxar sense tancar aquesta etapa al marge dels resultats obtinguts. És important reconèixer el vincle que s'ha establert en un grup, la pertinença a una promoció. És un referent per l'alumnat. És un bon moment perquè el centre els faci un petit obsequi per recordar el seu pas, com ara: una orla, un CD amb el recull de fotografies fetes al llarg dels altres cursos, un reportatge del viatge de finals de curs o d'una altra activitat on surtin tots.
- Una festa de comiat a 4t on participi el professorat, famílies i alumnat seria una molt bona manera de tancar l'etapa.

6.2 Àmbit d'actuació PROFESSORAT.

Perquè un grup de treball funcioni de manera coordinada i harmònica, amb tots els seus membres ocupant el lloc que els correspon, és necessari primerament que sentin que les seves necessitats bàsiques estan cobertes. Aquestes són les de reconeixement, competència i idoneïtat, sentit i significat, lleialtat i respecte pels seus valors.

En segon lloc, que cada docent realitzi les tasques per les quals se sent més preparat i motivat. Si es respecten aquestes dues condicions i a més a més a s'aconsegueix una bona integració del professorat en el centre i en l'equip en el qual haurà de treballar, el rendiment que s'aconseguirà de tots plegats serà molt més alt.

Un dels moments més importants per assentar-ne les bases és el moment de l'arribada d'un nou docent al centre, cal fer el possible perquè el docent senti que en forma part, d'aquí la importància que cada centre tingui un pla d'acolliment pensat per al nou professorat.

PLA D'ACOLLIMENT

1- Professorat que s'hi incorpora a l'inici de curs.

- Rebuda per part d'una persona de l'equip directiu. Petita entrevista personal en què s'informa del funcionament i de la línia de treball del centre, de quins són els seus drets i dels seus deures, de la importància que les seves necessitats bàsiques siguin cobertes...
- Presentació del seu o de la seva cap de departament, que s'encarregarà d'explicar-li tot el que faci referència al departament del qual formarà part.
- Presentació del nou docent al claustre.

2- Professorat que s'hi incorpora al llarg del curs: professorat substitut.

- Rebuda per part d'una persona de l'equip directiu. Entrevista amb el mateix contingut explicat en el punt anterior.
- Presentació del cap de departament.
- Presentació del docent per part del cap d'estudis als grups d'alumnat en el quals impartirà les classes.

CONVIVÈNCIA

- Celebracions d'aniversaris i altres esdeveniments significatius en la vida personal: naixements o adopcions de fills i filles, casaments o aparellaments...

Val a dir que tot això que es proposa es sempre des de la voluntat que el professorat ho vulgui compartir, si hi ha algú que per motius personals no ho vol fer, evidentment cal que li respectem l'opció.

- Sopar de final de trimestre, de final de curs.
- Intercanvi puntual de classes dins d'una mateixa matèria, per facilitar assistència a metge, reunions o altres tasques administratives o personals. És a dir, abans de demanar un permís al centre mirar d'intercanviar horaris amb un company o companya.
- Suport als companys i companyes que passen per circumstàncies adverses.
- Acompanyaments en el dol.

ACOMIADAMENTS

- En el claustre de final de curs és un bon moment per donar el reconeixement i agrair la tasca realitzada a tots aquell professorat que ja no continuarà els curs vinent.
- En els cas dels docents que han estat al centre un breu període de temps també és important que abans de marxar algú els doni les gràcies i els acomiadi en nom de tots.

- Les jubilacions requereixen d'una cerimònia especial en la qual se li doni al professorat que s'acomiada el reconeixent merescut per tots els anys treballats, ja sigui en el centre com en d'altres centres. Pot anar acompanyat d'un sopar d'acomiadament, així com un petit detall (regal). A aquesta cerimònia es poden convidar antics membres del claustre ja jubilats i, fins i tot, es pot deixar oberta a incloure-hi alumnat i famílies.

6.3 Àmbit d'actuació FAMÍLIES.

L'objectiu de totes aquestes actuacions és establir i consolidar la relació família-centre, tot teixint canals de comunicació i col·laboració conjunta.

1- El Pla d'acolliment.

- **Rebuda a famílies de 1r d'ESO** (mes de juny). Rebuda per part de la direcció de les famílies interessades en el centre i presentació de la línia de treball. Xerrada per part de l'orientador sobre els canvis de Primària a ESO.

- Reunió amb les famílies de 1r d'ESO un o dos dies abans del començament de les classes on l'equip directiu i l'orientador explicarà l'assignació de grups, tutors/es i com farem la jornada d'acollida. Posteriorment es farà una visita a les instal·lacions del centre.

- **Reunions de pares i mares per nivells** (octubre)

Missatges de benvinguda, presentació dels equips docents i informació sobre l'inici de curs i dels plans d'acolliment de l'alumnat. El contingut dels missatges de benvinguda han de transmetre:

- Centres i família tenim els mateixos objectius comuns: l'educació dels seus fills i filles.

- En l'educació dels seus fills, ells són els primers i nosaltres estem al seu servei.

- Per aconseguir els objectius és imprescindible la col·laboració conjunta i, per tant, caldrà donar a conèixer els canals establerts.

- Les famílies també les considerem part de la comunitat educativa.

- **Entrevistes presencials a l'inici de curs** (al llarg dels dos primers mesos). Els objectius d'aquestes són: establir el primer contacte personalitzat amb les famílies, recollir tota aquella informació que pugui ser rellevant i establir les primeres pautes d'actuació conjunta.

2- Reunions:

- Reunió de pares i mares dirigides pels tutors i tutores (mitjan mes d'octubre). Es tractaran temes com: sortides, horaris, durada de trimestres, assistència, ROF, orientacions sobre la marxa del curs, algunes pautes per l'estudi a casa...

- Reunions amb els representants de les famílies (APIMA)

- Reunions específiques de les famílies de 3r i 4t pel programa d'orientació i de la preparació del viatge de final de curs.

- Altres trobades puntuals per parlar de temes que el centre consideri urgents, com podrien ser problemes de comportament d'un grup o alguna incidència rellevant..

- Entrevistes de seguiment d'alumnat al llarg del curs.

3- Altres actuacions.

- Col·laboració de les famílies en la preparació del viatge de final de 4t.

- Col·laboració de les famílies per activitats puntuals de tutoria.

CONSIDERACIONS QUE PODEN AFAVORIR LA COMUNICACIÓ ENTRE LA FAMÍLIA I EL CENTRE.

- Els pares són els principals responsables de l'educació dels seus fills.
- Els al·lots i al·lotes sempre són fidels a les seves famílies d'origen.
- Els al·lots i al·lotes necessiten ser mirats amb acceptació i respecte siguin quines siguin les seves característiques, el mateix passa amb les famílies.
- Els tutors i tutores mai es poden posar en el lloc privilegiat dels pares i mares, és a dir fer de pares i mares, el lloc que han d'ocupar és al seu en la educació dels seus fills.
- Quan mirem un alumne no el podem veure com a un element aïllat sinó amb tot el seu sistema familiar al darrere.
- Des de la perspectiva sistèmica la família és un sistema amb els seus propis valors i regles que no tenen perquè coincidir amb els valors i regles del centre. Davant les diferències cal ser prudents i fer arribar a l'alumnat el respecte que sentim pel que porten sense que això vulgui dir que s'hagi de renunciar a fer respectar la normativa i els valors del centre. A casa, les coses poden ser d'una manera i al centre d'una altra, i les dues estan bé. Han d'aprendre a conviure en diferents sistemes i a respectar el que cada un d'ells els imposa.
- Només des del respecte, la mirada sense judici i la confiança mútua podem construir ponts comuns que ens portin al treball i la col·laboració.
- Si una família se sent jutjada o recriminada difícilment col·laborarà.
- Els consells i les pautes d'actuació s'han de donar quan ens les demanen, del contrari no serviran de res.
- Moltes vegades cal acceptar els límits que ens imposen les situacions, no podem fer més del que ens pertoca encara que ens agradaria. Si una família no és receptiva al que se li planteja també cal saber-ho respectar i treballar fins allà on ens sigui possible treballar.

ORIENTACIONS PER A LES ENTREVISTES AMB FAMÍLIES

Els objectius bàsics de tota entrevista són:

- Crear lligams entre els dos sistemes, amb objectius comuns, des del respecte i la confiança mútua, assumint el lloc que ens pertoca i les nostres funcions i límits.

Pautes a tenir en compte

Abans de l'entrevista: és molt important que hi hagi hagut un traspàs d'informació amb el tutor o tutora del curs passat. (Annex guió informe seguiment alumnat final de curs). Si això ha estat possible, cal fer referència a aquesta persona i a la informació que ens ha facilitat amb l'objectiu que els pares vegin que hi ha una continuació d'un curs a l'altre, que hi ha una coordinació. Si no ha estat possible, cal portar molt ben preparada la fitxa de tutoria i parlar amb algú de l'equip docent que hagi tingut l'estudiant.

Convocatòria: hem de convocar tant el pare com la mare i dir-los que per a nosaltres és molt important que hi vinguin tots dos. A vegades facilitar-los els horaris pot ajudar. Si no és possible que vinguin els dos, cal fer referència a l'absent: què en pensa ell? Què diria ell si estigués aquí? En cas de pares separats, la convocatòria cal fer-la a tots dos.

Aconseguir que vinguin els dos pot tenir uns efectes molt positius per als fills. Si no és possible, cal fer l'entrevista per separat.

Lloc: la calidesa del lloc és important, però al centre no disposem espais molt acollidors. El que si que és important és que ens asseiem a prop dels pares, al seu costat esquerre, si és possible, no davant per davant, i els diguem: “nosaltres estem al vostre costat en l’educació dels vostres fills”.

Dóna molt bons resultats cridar al final de l’entrevista a l’alumne/a i informar-lo dels acords presos conjuntament. O si ho creguem necessari que l’alumne estigui present al llarg de tota la reunió per tal que es comprometí als acords.

Enregistrament de dades: Full de registre. Genograma. (Annexes).

Parts de l’entrevista:

1- Inici. Objectius de l’entrevista.

Iniciar l’entrevista dient-los el nostre objectiu i començar parlant de la part bona Del seu fill/a, la que ja té, la que admirem i admiren els companys, la humana... Aquesta és una bona manera d’establir un bon vincle amb les famílies i de fer que se sentin més disteses.

2- Recollida d’informació. Genograma.

En aquesta segona part cal deixar que comencin a parlar ells: Com el veuen els pares a casa? Què els preocupa? Quins hàbits té? Ve de gust a l’IES? Què explica a casa dels estudis?... També serà el moment per preguntar les dades necessàries per omplir el genograma (veure annexes).

3- Com es mostra al centre.

Ara és el torn de parlar nosaltres, del que ens preocupa com a tutors, del que preocupa a l’equip docent, del que veiem, del seu rendiment, dels seus hàbits, del seu comportament...

4- Pautes i acords.

Què podem fer conjuntament? Els pares són els experts a casa, nosaltres a l’institut. De la col·laboració mútua en dependrà en gran manera els resultats de l’al·lot i al·lota, i això ho hem de transmetre a les famílies.

7. PROPOSTES D'ACTIVITATS

Els materials estan organitzats per nivells i trimestres. Cada trimestre està encapçalat per una programació setmanal que en facilita als tutors i tutores el seguiment.

L'aplicació d'aquesta programació deixa sempre la possibilitat de poder fer combinacions, modificacions o canvis per tal d'adaptar-los a les necessitats de cada grup, com ara podria fer-se més tutories de grup en comptes de les activitats programades si es creu necessari o introduir-ne de noves. En tot cas les úniques activitats que caldrà respectar seran aquelles que són impartides per persones externes al centre, com són: xerrades i tallers, donat que són planificades i concertades al començament de curs o a l'inici de cada trimestre. Per tant, aquest material pretén ser un ajut a les tutories i en cap cas vol marcar una estructura rígida i inamovible que limiti les actuacions dels tutors i tutores, al contrari: el seu objectiu és ampliar-les, donant-los eines i recursos que en facilitin la tasca.

L'aplicació d'aquestes activitats ha d'anar precedida d'una reunió amb els tutors i tutores en la qual s'explicarà i concretarà com treballar els diferents materials.

Recordar que a primer i segon es contemplen dues hores setmanals de tutoria amb alumnat.

Les fitxes proposades les acabarem de definir entre finals de juny i principis de juliol.

**PLA
D'ACCIÓ
TUTORIAL
BATXILLERAT**

ÍNDEX

1. Introducció
2. Característiques pròpies del batxillerat
3. Continguts
4. Organització
5. Àmbits d'actuació
 - a. Centre
 - b. Alumnat
 - c. Professorat
 - d. Famílies
6. Propostes d'activitats

1. INTRODUCCIÓ

L'acció tutorial és un element inherent a la funció docent. És el conjunt d'accions educatives dirigides als alumnes amb l'objectiu d'optimitzar el seu progrés. El batxillerat té una doble finalitat: preparar els alumnes per a estudis posteriors i també per a la vida laboral. És per això que l'acció tutorial a Batxillerat ha de tindre tres objectius principals:

- L'orientació personal.
- L'orientació acadèmica.
- L'orientació professional

Dins de l'aula, en les sessions grupals el professor tutor, juntament el departament d'orientació, haurà de dissenyar i programar unes activitats que s'adaptin a les característiques del curs i del grup tenint en consideració les característiques de l'alumnat i les seues relacions interpersonals, donant resposta a les necessitats acadèmiques, educatives i problemes de convivència concrets del grup classe. Per al tractament de temes específics el tutor podrà sol·licitar la intervenció en les sessions grupals de tècnics especialistes i/o el departament d'orientació.

En el treball fora de l'aula, el treball individual ha de considerar-se tant o més important que el desenvolupat amb el grup, ja que serà bàsic perquè els diferents agents educatius del centre puguin donar resposta a les necessitats educatives de cada alumne en el seu moment adequat.

Per a l'atenció de l'alumnat a nivell individual, el tutor disposarà d'una hora d'atenció a l'alumnat i a les seues famílies en què el tutor ha d'atendre les necessitats educatives i/o personals bàsiques de l'alumne/a.

En aquells casos que el tutor/a detecti necessitats o problemes educatius i/o personals específics i especials el tutor haurà de derivar el cas al Departament d'Orientació proporcionant-li tota la informació disponible, les intervencions realitzades i els resultats obtinguts perquè el personal especialista procedeixi a la intervenció del cas i apliqui les mesures educatives i/o terapèutiques corresponents.

2. CARACTERÍSTIQUES PRÒPIES DE BATXILLERAT

Els estudis de Batxillerat tenen com a objectiu la formació acadèmica, però també la maduració, l'obertura al món i la capacitat per adaptar-s'hi. Per això, les actituds segueixen comptant per a la qualificació. Mètode i organització de la feina, constància, capacitat per treballar en equip, puntualitat, seriositat en l'acompliment dels terminis, etc., són valors decisius per al futur acadèmic, professional i personal dels alumnes.

A diferència de l'ESO es troben amb:

- Ensenyament no obligatori.
- Etapa quasi-professional. Ja no són estudiants amateurs. Són molt més madurs com a persones, d'on es deriva un major grau d'exigència en tots els sentits: en quantitat de treball, en capacitat crítica, en responsabilitat.
- Un ritme de treball intens (que augmentarà a segon curs): tasques diàries (exercicis, repàs d'apunts, estudi), lectures obligatòries, treballs escrits, preparació de proves periòdiques... Paral·lelament, disminueix el control escolar de la feina, raó per la qual necessiten **aprendre a autocontrolar-se**.

En conseqüència, és necessària una dedicació als estudis més professional (cal recordar que aquest nivell ja no és obligatori), el rendiment de la qual millora amb:

- Un bon domini de les tècniques d'estudi,
- Una eficaç planificació del treball,
- Una bona dosi d'autoexigència.

3. CONTINGUTS

Els continguts, (igual que a l'ESO), giren entorn de quatre blocs dins dels quals estan programades les diferents activitats:

- **L'orientació personal (Aprendre a Viure).**
- **L'orientació escolar i acadèmica (Aprendre a Aprendre).**
- **L'orientació vocacional i professional (Aprendre a Orientar-se i a Decidir).**
- **El coneixement i la dinamització del grup-classe (Aprendre a adaptar-se i a conviure).**

A l'etapa de batxillerat farem especial atenció en **l'orientació escolar i acadèmica**.

4. ORGANITZACIÓ

- Cada grup comptarà amb una hora setmanal de tutoria.
- Cada tutor i tutora disposarà d'una hora sense alumnat per tal de fer el seguiment tutorial del grup, les entrevistes amb les famílies i complimentar totes les tasques administratives oportunes.
- Es faran com a mínim dues reunions de tutors mensuals. On es farà el seguiment de les activitats proposades. (Aquestes reunions estaran formades pels tutors del nivell, un membre de l'equip directiu i l'orientador).
- A final de curs es farà una reunió d'avaluació del programa de tutoria en la qual es faran les propostes de millora per al curs següent.

5. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Els àmbits d'intervenció de l'acció tutorial se centraran en:

- **EL CENTRE**
- **ELS ALUMNES, GRUP CLASSE, PART DEL GRUP I INDIVIDUALMENT**
- **ALTRES PROFESSORS DEL GRUP**
- **LES FAMILÍES**

Els àmbits d'intervenció del tutor venen reflectits en els següents objectius:

El centre

- Coordinar l'ajust de les programacions al seu grup classe en allò referent a les propostes educatives davant els alumnes amb problemes importants d'aprenentatge i d'integració escolar, i als alumnes amb NEE, juntament amb el Departament d'Orientació.
- Coordinar el procés avaluador que porten a terme els professors de l'equip educatiu del grup classe així com la informació que tenen de l'alumnat.
- Possibilitar línies comunes d'actuació amb els altres tutors i tutores en el marc del projecte curricular i en col·laboració amb el Departament d'Orientació i la Comissió de Coordinació Pedagògica.
- Participar en les reunions de tutors amb els Cap d'Estudis i Departament d'Orientació per a realitzar la planificació, avaluació i seguiment de les tutories.
- Participar amb l'equip educatiu del grup classe en la realització de les avaluacions dels alumnes i en el seu seguiment de l'aprenentatge i l'orientació.

Els alumnes

- Facilitar la integració de l'alumnat en el seu grup classe i en el conjunt de la dinàmica de l'institut.
- Contribuir a la personalització dels processos d'ensenyament aprenentatge.
- Efectuar un seguiment global dels processos d'aprenentatge de l'alumnat per tal de detectar les dificultats especials a fi d'articular les respostes educatives adequades i obtenir l'assessorament i recolzaments oportuns.
- Coordinar el procés avaluador dels alumnes i assessorar sobre la seua promoció d'un curs al següent i d'un cicle o etapa a l'altra.
- Afavorir els processos de maduració vocacional així com els d'orientació educativa i professional de l'alumnat.
- Fomentar en el grup d'alumnes el desenvolupament de les actituds participatives i de convivència tant en el seu grup classe com en l'institut i en l'entorn social i cultural.

Altres professors del grup

- Col·laborar amb els altres professors que intervenen en el grup d'alumnes, per tal que cada u d'ells incorpori a la seua tasca aquells elements que faciliten l'aprenentatge i l'estudi per part dels alumnes en les diferents àrees i matèries

- Aportar a cadascun dels professors del grup aquella informació en relació a les característiques i necessitats de cada alumne o grup d'alumnes per tal que els professors puguin adequar la seva informació convenientment a aquestes característiques i necessitats.

Les famílies

- Contribuir a l'establiment de relacions fluides amb els pares i mares per tal de facilitar la connexió entre el centre i les famílies.
- Implicar els pares i les mares en les activitats de recolzament i orientació dels seus fills.
- Informar els pares i mares de tots aquells assumptes que afecten l'educació dels seus fills i filles.

6. PROPOSTA D'ACTIVITATS

Els materials estan organitzats per trimestres. Cada trimestre està encapçalat per una programació setmanal que en facilita als tutors i tutores el seguiment. L'aplicació d'aquesta programació deixa sempre la possibilitat de poder fer combinacions, modificacions o canvis per tal d'adaptar-los a les necessitats de cada grup, com ara podria fer-se més tutories de grup en comptes de les activitats programades si es creu necessari o introduir-ne de noves. En tot cas les úniques activitats que caldrà respectar seran aquelles que són impartides per persones externes al centre, com són: xerrades i tallers, donat que són planificades i concertades al començament de curs o a l'inici de cada trimestre. Per tant, aquest material pretén ser un ajut a les tutories i en cap cas vol marcar una estructura rígida i inamovible que limiti les actuacions dels tutors i tutores, al contrari: el seu objectiu és ampliar-les, donant-los eines i recursos que en facilitin la tasca.

L'aplicació d'aquestes activitats ha d'anar precedida d'una reunió amb els tutors i tutores en la qual s'explicarà i concretarà com treballar els diferents materials.

Les fitxes proposades les acabarem de definir entre finals de juny i principis de juliol.

**PLA
D'ACCIÓ
TUTORIAL
FORMACIÓ
PROFESIONAL**

ÍNDEX

1. Introducció
2. Característiques pròpies de la Formació Professional
3. Continguts
4. Organització
5. Àmbits d'actuació
 - a. Centre
 - b. Alumnat
 - c. Professorat
 - d. Famílies
 - e. Empreses col·laboradores al mòdul de FCT
6. Propostes d'activitats

EL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL A FORMACIÓ PROFESSIONAL

1. INTRODUCCIÓ

De cara al curs 2017/18 el centre comptarà amb dos cicles formatius de grau mitjà (1r i 2n d'activitats comercials i 2n de farmàcia) i 1r del cicle formatiu de grau superior de dietètica.

La funció tutorial posa al primer pla aquelles característiques de l'educació que fa que aquesta no es redueixi a un únic procés d'instrucció i es transformi en una educació personalitzada de la persona. L'acció tutorial està encaminada a desenvolupar per a l'alumnat:

- L'orientació personal.
- L'orientació acadèmica.
- L'orientació professional

Tots aquest aspectes s'han de treballar tant a nivell individual com de grup i per cadascun dels diferents àmbits implicats en l'acció educativa pròpia de la formació professional específica:

1. L'alumnat
2. Els equips de professors/es
3. Les famílies
4. Les empreses col·laboradores a l'FCT

L'orientació personal pretén contribuir a la formació integral de l'alumnat, facilitant-li el seu autoconeixement en l'àmbit de les aptituds, personalitat i interessos, i col·laborant en el desenvolupament de criteris propis.

L'orientació acadèmica pretén que l'alumnat conegui la forma de dur a terme un millor aprenentatge dels continguts, tant teòrics com pràctics, que se li han impartit i possibilitar la coordinació i integració dels diferents aspectes que incideixen en el seu procés d'aprenentatge.

L'orientació professional pretén ajudar l'alumnat a fer una elecció equilibrada de posteriors especialitzacions en la seva professió i també d'estudis futurs:

1. Cicles formatius, del mateix grau, complementaris als cursats
2. Cicles formatius de grau superior
3. Estudis universitaris
4. Cursos específics complementaris

2. CARACTERÍSTIQUES PRÒPIES DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL

Els estudis de Formació Professional tenen com a objectiu la formació acadèmica, però també la maduració, l'obertura al món i la capacitat per adaptar-s'hi. Per això, les

actituds segueixen comptant per a la qualificació. Mètode i organització de la feina, constància, capacitat per treballar en equip, puntualitat, seriositat en l'acompliment dels terminis, etc., són valors decisius per al futur acadèmic, professional i personal dels alumnes.

A diferència de l'ESO es troben amb:

- Ensenyament no obligatori.
- Edat de l'alumnat. Tot i que darrerament ens trobem a l'inici dels cicles de grau mitjà una majoria d'alumnes menors d'edat, és cert que també es donen casos d'alumnes amb una edat significativament superior. Aquesta situació genera grups molt més heterogenis amb interessos vitals molt diferenciats.
- Etapa quasi-professional. Ja no són estudiants amateurs. Són molt més madurs com a persones, d'on es deriva un major grau d'exigència en tots els sentits: en quantitat de treball, en capacitat crítica, en responsabilitat.
- Un ritme de treball intens (que augmentarà al cicle superior): tasques diàries (exercicis, repàs d'apuntes, estudi), treballs escrits, preparació de proves periòdiques... Paral·lelament, disminueix el control escolar de la feina, raó per la qual necessiten **aprendre a autocontrolar-se**.
- **Pràctiques en empreses**. Contacte real amb el món laboral on s'ha de tenir especial cura de la puntualitat, serietat, imatge personal...

En conseqüència, és necessària una dedicació als estudis més professional (cal recordar que aquest nivell ja no és obligatori), el rendiment de la qual millora amb:

- Un bon domini de les tècniques d'estudi,
- Una eficaç planificació del treball,
- Una bona dosi d'autoexigència.

3. CONTINGUTS

Els continguts, (igual que a l'ESO), giren entorn de quatre blocs dins dels quals estan programades les diferents activitats:

- **L'orientació personal (Aprendre a Viure).**
- **L'orientació escolar i acadèmica (Aprendre a Aprendre).**
- **L'orientació vocacional i professional (Aprendre a Orientar-se i a Decidir).**
- **El coneixement i la dinamització del grup-classe (Aprendre a adaptar-se i a conviure).**

4. ORGANITZACIÓ

- Cada grup comptarà amb una hora setmanal de tutoria.
- Cada tutor/ra disposarà d'una hora sense alumnat per tal de fer el seguiment tutorial del grup, les entrevistes amb les famílies i complimentar totes les tasques administratives oportunes.
- Es faran com a mínim dues reunions de tutors mensuals. On es farà el seguiment de les activitats proposades. (Aquestes reunions estaran formades pels tutors del nivell, un membre de l'equip directiu i l'orientador).
- A final de curs es farà una reunió d'avaluació del programa de tutoria en la qual

es faran les propostes de millora per al curs següent.

5. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Els àmbits d'intervenció de l'acció tutorial se centraran en:

- **EL CENTRE**
- **ELS ALUMNES, GRUP CLASSE, PART DEL GRUP I INDIVIDUALMENT**
- **ALTRES PROFESSORS DEL GRUP**
- **LES FAMÍLIES**
- **LES EMPRESES COL·LABORADORES A L'FCT**

Els àmbits d'intervenció del tutor venen reflectits en els següents objectius:

El centre

- Coordinar l'ajust de les programacions al seu grup classe en allò referent a les propostes educatives davant els alumnes amb problemes importants d'aprenentatge i d'integració escolar, i als alumnes amb NESE, juntament amb el Departament d'Orientació.
- Elaboració dels informes NESE amb l'ajuda del departament d'orientació.
- Coordinar el procés avaluator que porten a terme els professors de l'equip educatiu del grup classe així com la informació que tenen de l'alumnat.
- Possibilitar línies comunes d'actuació amb els altres tutors i tutores en el marc del projecte curricular i en col·laboració amb el Departament d'Orientació i la Comissió de Coordinació Pedagògica.
- Participar en les reunions de tutors amb els Cap d'Estudis i Departament d'Orientació per a realitzar la planificació, avaluació i seguiment de les tutories.
- Participar amb l'equip educatiu del grup classe en la realització de les avaluacions dels alumnes i en el seu seguiment de l'aprenentatge i l'orientació.

Els alumnes

- Facilitar la integració de l'alumnat en el seu grup classe i en el conjunt de la dinàmica de l'institut.
- Contribuir a la personalització dels processos d'ensenyament aprenentatge.
- Efectuar un seguiment global dels processos d'aprenentatge de l'alumnat per tal de detectar les dificultats especials a fi d'articular les respostes educatives adequades i obtenir l'assessorament i recolzaments oportuns.
- Coordinar el procés avaluator dels alumnes i assessorar sobre la seua promoció d'un curs al següent i d'un cicle o etapa a l'altra.
- Afavorir els processos de maduració vocacional així com els d'orientació educativa i professional de l'alumnat.
- Fomentar en el grup d'alumnes el desenvolupament de les actituds participatives i de convivència tant en el seu grup classe com en l'institut i en l'entorn social i cultural.

Altres professors del grup

- Col·laborar amb els altres professors que intervenen en el grup d'alumnes, per tal que cada u d'ells incorpori a la seua tasca aquells elements que faciliten l'aprenentatge i l'estudi per part dels alumnes en les diferents àrees i matèries
- Aportar a cadascun dels professors del grup aquella informació en relació a les característiques i necessitats de cada alumne o grup d'alumnes per tal que els professors puguin adequar la seva informació convenientment a aquestes característiques i necessitats.

Les famílies

- Contribuir a l'establiment de relacions fluïdes amb els pares i mares per tal de facilitar la connexió entre el centre i les famílies.
- Implicar els pares i les mares en les activitats de recolzament i orientació dels seus fills.
- Informar els pares i mares de tots aquells assumptes que afecten l'educació dels seus fills i filles.

Les empreses col·laboradores d'FCT

- Presidir les juntes d'avaluació del mòdul professional de FCT.
- Assignar l'alumnat als llocs formatius atenent els criteris que prèviament determini l'equip docent del grup.
- Omplir la documentació corresponent a l'alumnat del seu grup.
- Elaborar el programa formatiu del mòdul professional de FCT en col·laboració amb l'instructor o instructora del centre de treball.
- Decidir la seqüenciació de les pràctiques formatives en diverses empreses en cas que sigui necessari.
- Dur a terme el seguiment del mòdul professional de FCT en col·laboració amb l'instructor o instructora.
- Atendre l'alumnat quinzenalment o amb la periodicitat que quedi establert en el centre educatiu, i telemàticament amb caràcter permanent, durant el període de realització de pràctiques formatives, amb l'objecte de valorar el desenvolupament del programa formatiu i establir els suports educatius necessaris.
- Avaluar, junt amb l'equip docent i oït l'instructor o instructora del centre de treball, el mòdul professional de FCT.
- Establir contactes amb els centres de treball de l'entorn per a promoure nous concerts de col·laboració, així com mantindre relacions fluïdes que faciliten la inserció laboral de l'alumnat.
- Orientar l'alumnat, en col·laboració amb el professor de FOL, a l'inici de les pràctiques formatives, sobre els aspectes que condueixen a una òptima realització del mòdul professional de FCT.
- Informar sobre la tramitació de renúncies, suspensions, exempcions i vetlar perquè estes es realitzen dins del termini i la forma escaient.

- Informar al principi del curs l'alumnat, els pares i mares o representants legals de l'alumnat menor d'edat, de tot el que el relacionat amb el desenvolupament del mòdul professional de FCT.
- Elaborar el programa de seguiment i visites de l'alumnat en pràctiques per a la seua autorització per part de la direcció del centre educatiu.
- Elaborar les adaptacions curriculars no significatives o d'accés en els casos que correspongui en col·laboració amb el departament d'orientació, oït l'equip docent.
- Proporcionar a l'alumnat en pràctiques formatives, amb la col·laboració del professor de FOL i de l'equip docent, la informació i l'assessorament necessari quant a seguretat i prevenció de riscos laborals associats als diferents llocs formatius.
- Elaborar la memòria final de pràctiques del grup del qual ha sigut tutor o tutora.
- Detectar necessitats d'informació i/o formació dels instructors o instructores i proposar a la direcció del Departament de Pràctiques la realització d'activitats que condueixen a la formació d'aquests abans de l'inici de les pràctiques.

6. PROPOSTA D'ACTIVITATS

Els materials estan organitzats per trimestres. Cada trimestre està encapçalat per una programació setmanal que en facilita als tutors i tutores el seguiment. L'aplicació d'aquesta programació deixa sempre la possibilitat de poder fer combinacions, modificacions o canvis per tal d'adaptar-los a les necessitats de cada grup, com ara podria fer-se més tutories de grup en comptes de les activitats programades si es creu necessari o introduir-ne de noves. En tot cas les úniques activitats que caldrà respectar seran aquelles que són impartides per persones externes al centre, com són: xerrades i tallers, donat que són planificades i concertades al començament de curs o a l'inici de cada trimestre. Per tant, aquest material pretén ser un ajut a les tutories i en cap cas vol marcar una estructura rígida i inamovible que limiti les actuacions dels tutors i tutores, al contrari: el seu objectiu és ampliar-les, donant-los eines i recursos que en facilitin la tasca. L'aplicació d'aquestes activitats ha d'anar precedida d'una reunió amb els tutors i tutores en la qual s'explicarà i concretarà com treballar els diferents materials.

Les fitxes proposades les acabarem de definir entre finals de juny i principis de juliol